

Möter dagens sociala insatser äldres behov?

helena.henningson@skr.se

ulrika.lifvakt@skr.se

Vårt medlemserbjudande

Arbetsgivarorganisation

Välfärdens
kunskapsorganisation

Aktiv bevakare
av medlemmarnas
intressen

Mötesplats

SKR tog initiativ till en kartläggning av socialtjänstens insatser – som en förberedelse för ev ny socialtjänstlag

Kartläggning genomfördes i slutet 2021. Den är unik och den första sammanställningen av insatser inom socialtjänsten.

- SKR arbetar på olika sätt för att stötta kommunerna inför ev lagförslag.
- Det finns behov av att veta vilka insatser som socialtjänsten ger. Hur dessa ges och vilka insatser kommunerna vill kunna erbjuda utan biståndsbeslut/behovsbedömning.
- Det har fram tills denna kartläggning inte funnits någon överblick över vilka insatser som ges inom socialtjänsten.

Vid analys av resultaten från de sex verksamhetsområdena framträder ett antal gemensamma teman

Det finns stora variationer i antal insatser som genomförs i kommunerna – oavsett verksamhetsområde. Variationerna är störst inom området barn och unga. Överlag genomförs fler insatser i storstäder och storstadsnära kommuner.

Majoriteten av insatserna genomförs i kommunal regi. Inom vissa verksamhetsområden är enskilda utförare vanligare, exv. inom våld i nära relationer. Det är också vanligare med enskilda utförare i storstäder eller storstadsnära kommuner.

Den sammanställning av insatser som genomförts fångar en stor del av insatsutbudet. Dock finns inom alla områden kommuner som anger att de ger ytterligare insatser. Andelen som ger ytterligare insatser är störst inom barn och unga (40 %).

Inom samtliga verksamhetsområden ges insatser utan biståndsbeslut. Andel insatser som enbart ges utan biståndsbeslut varierar mellan verksamhetsområden och är högst för äldre. En typ av insats som ofta ges utan biståndsbeslut är generella stödsamtal.

Relativt få insatser erbjuds endast digitalt. Dock ges en del av insatserna både i fysisk och digital form. Rådgivning och stöd eller stödsamtal utan särskild manual genomförs ofta i både fysisk och digital form.

Det finns en efterfrågan på att ge insatser utan biståndsbeslut givet en framtida lagändring. Andel kommuner som vill ge insatser utan biståndsbeslut är högst inom området barn och unga (81 %) och lägst inom området funktionshinder (45 %).

De tio vanligaste av de kartlagda insatserna inom området äldre ges av över 95 procent av de svarande kommunerna

De tio vanligaste av de kartlagda insatserna

Insatser	Kategori	Andel kommuner som erbjuder insatsen	Antal kommuner som erbjuder insatsen	Antal kommuner som svarat
Särskilt boende, vård- och omsorgsboende		100%	245	245
Växelvård/ korttidsboende		100%	245	245
Hemtjänst		100%	245	245
Personliga omvårdnadsinsatser		100%	243	243
Hjälp vid måltid		99%	241	244
Tillsyn		99%	240	242
Trygghetslarm		100%	238	239
Avlösning i hemmet		99%	238	241
Avlösning genom korttidsboende, respite care, växelvård		98%	236	240
Särskilt boende, vård och omsorgsboende anpassat för personer med demenssjukdom		96%	235	244

Källa: Enkät: Kartläggning av socialtjänstens insatser i Sveriges kommuner (2021)

Not: Insatserna är ordnade efter hur många kommuner som erbjuder insatsen.

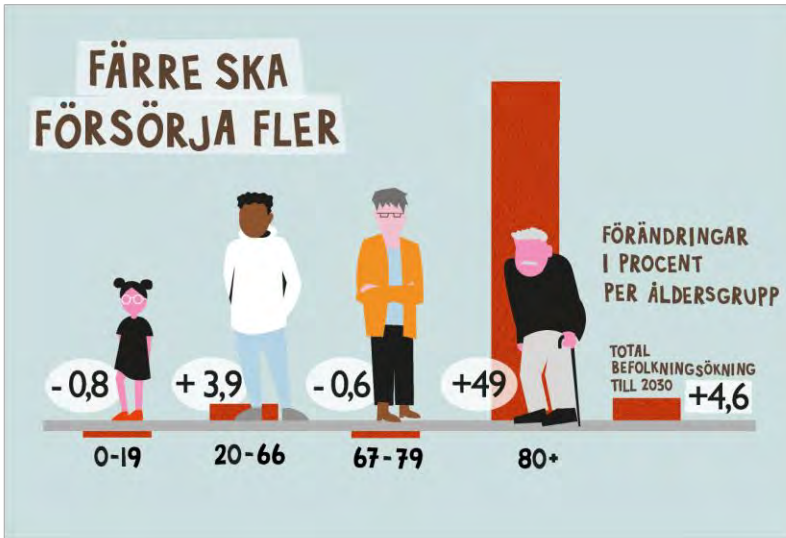
De tio minst vanliga av de kartlagda insatserna inom området äldre ges av 14 till 23 procent av de svarande kommunerna

De tio minst vanliga av de kartlagda insatserna

Insatser	Kategori	Andel kommuner som erbjuder insatsen	Antal kommuner som erbjuder insatsen	Antal kommuner som svarat
Hemtjänst, demensprofilerade hemtjänstlag/eller hemtjänstteam		23%	57	243
Generell familjerådgivning		23%	55	244
Biståndsbedömt trygghetsboende och /eller servicehus		22%	53	244
Relationsbaserat stödprogram tillsammans med person med demenssjukdom		21%	52	244
Stresshantering		21%	50	241
Psykosociala stödprogram i grupp för personer med demenssjukdom		20%	49	242
Rösthjälpmedel		21%	48	233
Stödprogram		19%	46	236
Äldre direkt		16%	37	237
Digitala bibliotek		14%	32	235

Källa: Enkät: Kartläggning av socialtjänstens insatser i Sveriges kommuner (2021)

Not: Insatserna är ordnade efter hur många kommuner som erbjuder insatsen.

Behoven ser annorlunda ut idag

- Färre söker hemtjänst och särskilt boende
- Våra föreställningar om äldre.
- ” ...dagens äldre är betydligt bättre i kognitiv och fysisk funktion jämfört med tidigare generationer och seniorer har dessutom mer sex, lyckligare relationer och betydligt mer aktiva liv nu.”
- De flesta äldre är nöjda med sin hälsa, och ”43 procent vill att samhället hjälper dem med att förbättra sitt välbefinnande. Där vill 19 procent ha hjälp med att hålla sig fysiskt aktiva.”

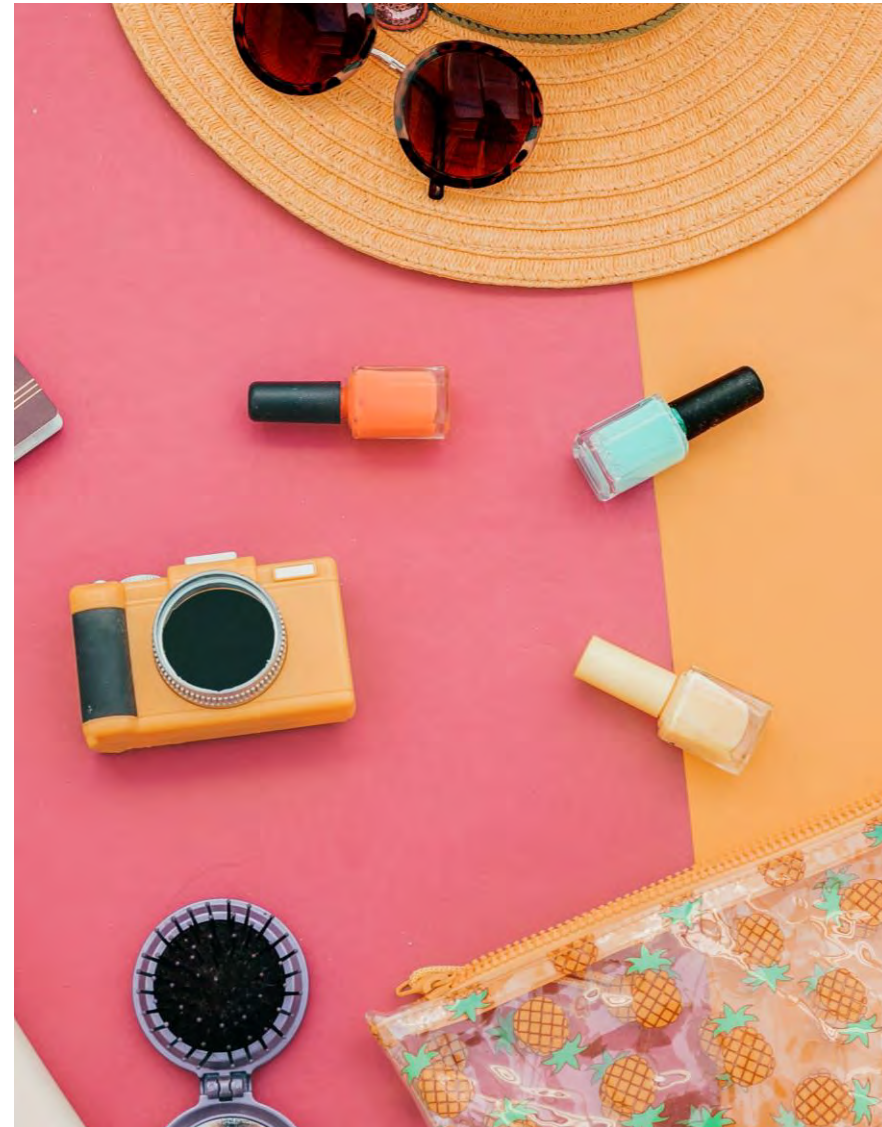
Citat från tidningen Senior i en intervju med Ingemar Skog, Age Cap, Göteborgs universitet, maj 2023

Hur kan morgondagens stöd till äldre se ut?

- Dagens modell har sina rötter i fattigstugan och socknarnas ansvar
- Är det dags att ompröva några av insatserna som ges? Hur dom ges? Fysiskt/digitalt? Grupp/individuellt? Civilsamhället?
- Hur möter vi existentiell och social hälsa/ohälsa? Idag fokus på konsekvenser av fysisk ohälsa/sjukdom
- Konsekvenser av att leva i en våldsam relationer
- Riskbruk av alkohol, läkemedel, andra droger. Spelberoende?
- Ekonomisk utsatthet? Skulder?
- Annat..

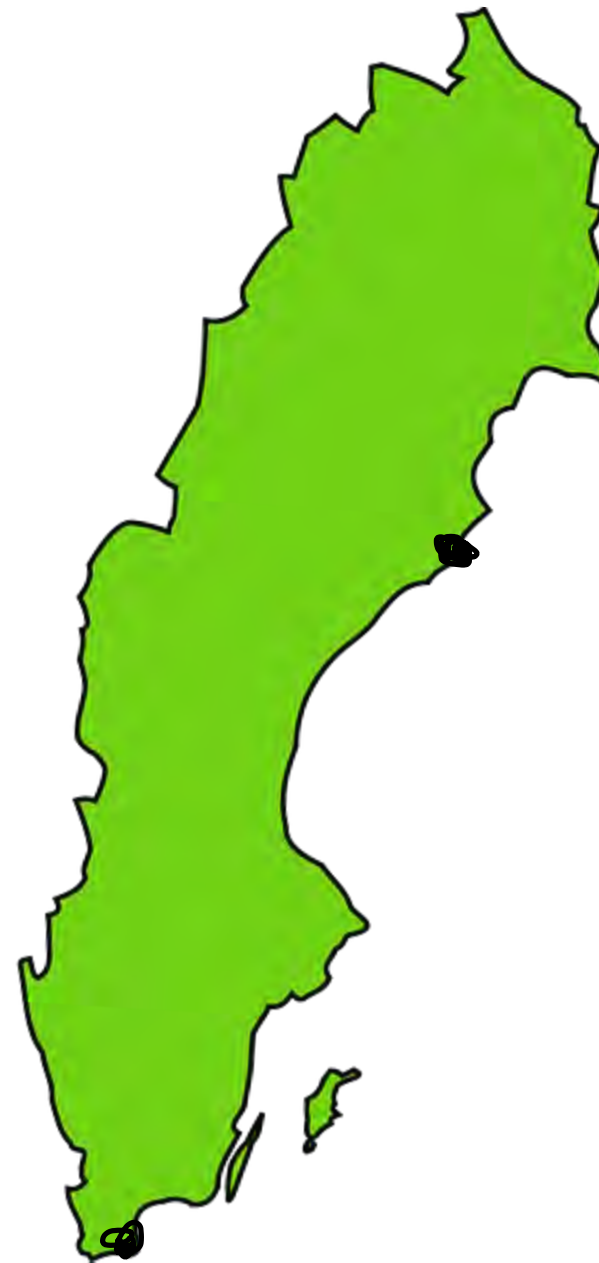
Trender

- Ökat behov av livslångt lärande.
- Användare driver teknisk utveckling.
- Nya livsmönster påverkar platsbundenhet.
- Ökad polarisering och utsatthet.
- Tillitens betydelse uppmärksammas allt mer.
- Komplexa samhällsutmaningar kräver nya arbetssätt.

Nu till 2 kommuner
som provar nya
sätt att möta äldres
behov.

Umeå & Simrishamn

Seniortorget

För ett aktivt och rikt
seniorliv

Arrangemang på Seniortorget hösten 2023

Besök vår hemsida www.umea.se/seniortorget för att få veta mer om föredragens innehåll, eventuella ändringar samt anmälan till föredrag. Seniortorget finns på Renmarkstorget 15, telefon 090 – 16 65 00.

För att se digitala föredrag öppnar du den aktuella aktiviteten på www.umea.se/seniortorget på utsatt datum och tid.

Tisdag 26/9 kl. 13.30–14.30

Sitt- och balansgympa. Kom och delta! *Sänds även digitalt.*

Arrangör: Sensus

Onsdag 27/9 kl. 11–13

Digitaliseringshandledning. *Anmälan.*

Arrangör: Umeå kommun

Onsdag 27/9 kl. 13.30–14.30

Inköp via nätet. *Sänds även digitalt.*

Arrangör: Umeå kommun

Torsdag 28/9 kl. 13–15

Föredrag kl. 13.30 Heimstaden informerar om trivselboendet Gnejsen 65 + och bjuder på fika.

Arrangör: Heimstaden

Fredag 29/9 kl. 10–12

HLR utbildning. *Anmälan.*

Arrangör: Riksförbundet HjärtLung

Umeå/Funktionsrätt Umeå/ABF Umeåregionen

Fredag 29/9 kl. 13.30–14.30

Vad händer i ambulansen?

Arrangör: Riksförbundet HjärtLung Umeå /Funktionsrätt Umeå/ABF Umeåregionen

Oktober, vecka 40

Måndag 2/10 kl. 13.30–14.30

Säkra steg - workshop. Träna fallförebyggande med en app. *Sänds även digitalt.*

Arrangör: Umeå universitet

Tisdag 3/10 kl. 11–12

Stark och säker - balansera mera! Vi utför övningar för styrka och balans.

Arrangör: Umeå kommun

Tisdag 3/10 kl. 13.30–14.30

Koll på dina läkemedel! *Sänds även digitalt.*

Arrangör: Apoteket AB

Onsdag 4/10 kl. 13.30–14.30

Rörelse för bättre balans. Föredrag. *Sänds även digitalt.*

Arrangör: Region Västerbotten

Torsdag 5/10 kl. 13.30–14.30

Kostens betydelse vid fallprevention. Föredrag med dietist. *Sänds även digitalt.*

Arrangör: Umeå kommun

Fredag 6/10 kl. 13–16

Nationella anhörigdagen.

Föredrag kl. 13.30 Livsomställning. Sorg och möjligheter. *Sänds även digitalt.*

Arrangör: Umeå kommun i samverkan med föreningar som ger anhörigstöd

Oktober, vecka 41

Måndag 9/10 kl. 11–12

Välfärdsteknik - för vem och varför? *Sänds även digitalt.*

Arrangör: Umeå kommun

Måndag 9/10 kl. 13.30–14.30

Seniorhusen - livsstilsboende med guldkant.

Arrangör: Seniorhusen AB

Tisdag 10/10 kl. 11–12

Stark och säker - balansera mera! Vi utför övningar för styrka och balans.

Arrangör: Umeå kommun

Fokusområden:

- Digitalisering och välfärdsteknik
- Kost och motion
- Social gemenskap
- Fallprevention
- Bostadsfrågor

Livesändningar med chattfunktion, föredrag och prova-på-aktiviteter

Samarbete och samverkan

- Frivilligcentralen (volontärverksamhet)
- Studieförbund
- Pensionärsorganisationer
- Region Västerbotten
- Umeå universitet
- Föreningar
- Civilsamhället
- Verksamheter i Umeå kommun

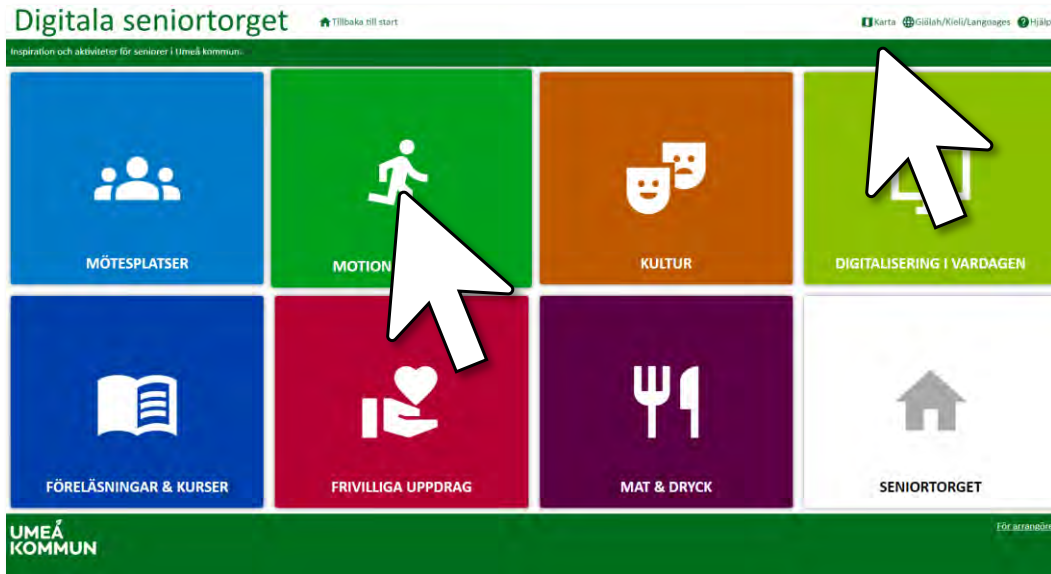

Framgångsfaktorer

- Läget
- Samarbete och samverkan
- Digital närvaro
Livesändningar
- Anpassar efter förändring

Digitala Seniortorget

På [umea.se/digitala seniortorget](https://umea.se/digitala-seniortorget) hittar du inspiration och aktiviteter samlade på ett ställe, för ett aktivt och hälsosamt seniorliv.

Seniortorget

Kontaktuppgifter

090-16 65 00

seniortorget@umea.se

Renmarkstorget 15

www.umea.se/seniortorget

Digitala seniortorget

Här hittar du inspirerande aktiviteter, föreläsningar, mötesplatser och frivilliga uppdrag för ett aktivt och hälsosamt seniorliv runt om i hela Umeå kommun.

UMEÅ KOMMUN

umea.se/digitalaseniortorget

Digitala seniortorget ger dig en överblick och underlättar för dig att hitta aktiviteter och mötesplatser.

Digitala seniortorget ger dig en överblick och underlättar för dig att hitta aktiviteter som passar för just dig, oavsett arrangör. Du kan också se vilka aktiviteter som arrangeras i ett visst geografiskt område, exempelvis i den stadsdel där du bor.

På Digitala seniortorget hittar du aktiviteter och inspiration inom följande områden:

- Motion och rörelse
- Kultur
- Digitalisering i vardagen
- Föreläsningar och kurser
- Mat och dryck
- Frivilliga uppdrag
- Mötesplatser

Tillsammans

Digitala seniortorget är framtagen av Umeå kommun i samverkan med seniorer och samverkanspartners. Allt för att tillsammans bidra med inspiration och information som berikar seniorlivet.

Kontakt

Seniortorget
Renmarkstorget 15
090-16 65 00
seniortorget@umea.se
umea.se/digitalaseniortorget

**UMEÅ
KOMMUN**

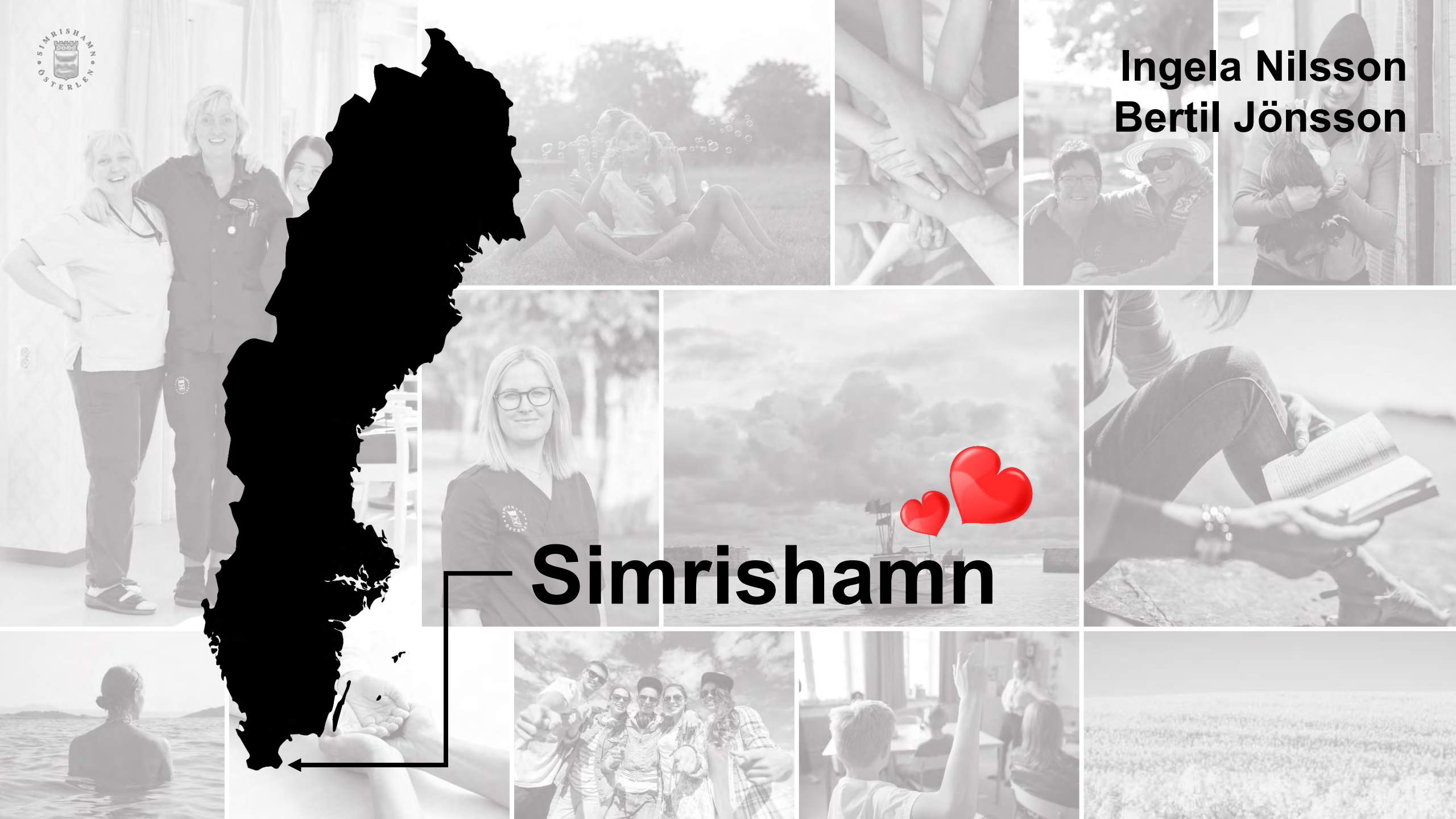

**UMEÅ
KOMMUN**

Vi kan hjälpa dig med:
sociala aktiviteter
kost och motion
digitala tjänster
välfärdsteknik
bostadsfrågor

**Ingela Nilsson
Bertil Jönsson**

Simrishamn

Så här kom
vi igång

1

Intervjuer om
ensamhet
och aktiviteter
som önskas

2

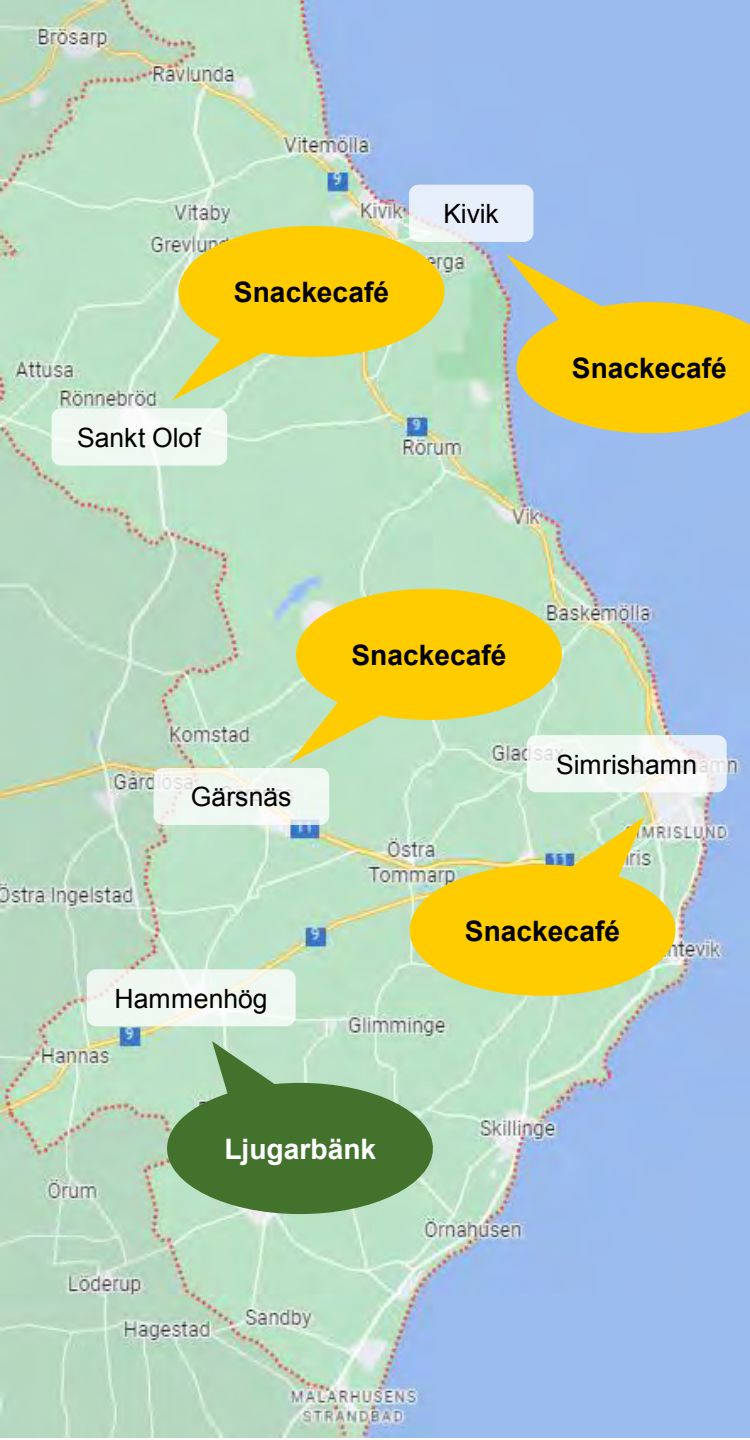
Kartläggning
av utbud av
aktiviteter

3

Kommunikation om
aktiviteterna

4

Matchning och
genomförande

I dagsläget, fyra
snackcaféer i
kommunen

Ljugarbänk som
regelbundet är
bemannad

På tapeten

Samarbete
med idrotts-
föreningar

På tapeten

Social
samvaro på
recept

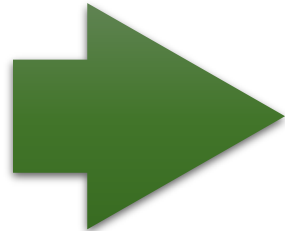
Ett gott samarbete

Civilsamhället behövs

Man kan vara
ensam i alla
åldrar

Aktivera civilsamhället

Ett så brett utbud av
aktiviteter som möjligt

Civilsamhället gör redan mycket bra aktiviteter

Simrishamn

Gärsnäs

Sankt Olof

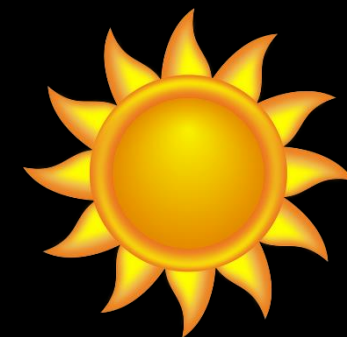
Hammenhög

Borrby

Skillinge

Kivik

Tack!

www.simrishamn.se

Stöd och omsorg/äldre och seniorer

Bertil.jönsson@simrishamn.se

Ingela.nilsson@simrishamn.se

Simrishamn på Österlen